

ПРАВИЛНИК

**ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИЗНАВАНЕ НА ПРИДОБИТО
ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ И ЗАВЪРШЕНИ ПЕРИОДИ НА
ОБУЧЕНИЕ В ЧУЖДЕСТРАННИ ВИСШИ УЧИЛИЩА ОТ
ВИСШЕТО УЧИЛИЩЕ ПО ЗАСТРАХОВАНЕ И ФИНАНСИ**

**Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. Този правилник регламентира условията и реда за признаване на придобито висше образование на образователно-квалификационните степени (ОКС) „бакалавър” и „магистър” и образователната и научна степен (ОНС) „доктор”, както и на завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища или научни организации от Висшето училище по застраховане и финанси, наричано по-нататък „висшето училище”.

Чл. 2. (1) Право на признаване на придобито висше образование на степените по чл. 1 и на завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища или научни организации от висшето училище имат български и чуждестранни граждани, както и чужденци с предоставена международна закрила, които са се обучавали във висши училища или научни организации, създадени и функциониращи по законоустановения ред в държавата, в която е придобито висшето образование на съответната степен или са завършени периодите на обучение.

(2) При признаването на придобито висше образование на съответните степени и на завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища или научни организации от висшето училище не се допуска дискриминация на съответните лица на основата на каквито и да са обстоятелства, които не са свързани с образованието или с периодите на обучение, за които се иска признаване.

(3) Признаването на придобито висше образование на съответните степени и на завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища или научни организации важи само за продължаване на обучението в ОКС „магистър” или в ОНС „доктор”, както и за повишаване на квалификацията във висшето училище и не осигурява на съответния заявител права, които той може да ползва в отношенията си с трети лица на територията на Република България.

Чл. 3. Признаването на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища или научни организации се извършва с цел достъп до:

1. По-нататъшно обучение в системата на висшето образование във ВУЗФ;
2. Обучение в ОНС „доктор“;
3. Продължаващо обучение за повишаване на квалификацията.

Чл. 4. (1) Придобитото висше образование на ОКС „бакалавър” и „магистър” и на ОНС „доктор” в чуждестранни висши училища или научни организации се удостоверява с диплома или с друг аналогичен документ, издаден от образователна или научна организация, призната от компетентен държавен орган за част от системата на светското висше образование и научноизследователската дейност на съответната държава.

(2) Периодът на обучение като част от програма за висше образование, завършен в чуждестранно висше училище, признато от компетентен държавен орган за част от системата на светското висше образование или научноизследователската дейност на съответната държава, се удостоверява с академична справка или с друг аналогичен документ.

(3) Признаването на придобито висше образование в чуждестранно висше училище или научна организация от висшето училище е официално писмено потвърждаване на автентичността и достоверността на дипломата за висше образование или на друг аналогичен документ, издаден от образователна или научна институция в съответната държава.

Чл. 5. (1) ВУЗФ води регистър на всички подадени заявления с пълна информация на кандидатите.

(2) ВУЗФ води регистър на издадените удостоверения за признати дипломи и на направените откази за издаване на удостоверения.

Чл. 6. (1) Лицата, които желаят признаване подават лично или чрез упълномощени от тях лица писмено заявление до Ректора на висшето училище на български и английски език (Приложение № 1, № 2 и № 3), към което представят следните документи:

Буква А. За признаване на висше образование:

1. оригинал и копие на дипломата за висше образование, издаден от чуждестранното висше училище или научна организация;

2. оригинал и копие на приложението към дипломата за висше образование и на европейското дипломно приложение, ако заявителят притежава такова приложение;

3. документ, удостоверяващ промяната в имената на заявителя, ако е налице такава;

4. подписан формуляр от съответното лице за съгласие за обработване от висшето училище на личните му данни във връзка с признаването на придобитата степен в чуждестранното висше училище (Приложение №);

5. документ за платена административна такса за извършване на процедурата по признаване на придобитото висше образование на съответната степен в чуждестранното висше училище.

Буква Б. признаване на придобити научни степени:

1. оригинал и копие на дипломата за научната степен или на друг аналогичен документ, издаден от чуждестранното висше училище или научна

организация, в която е придобита степеня;

2. дисертационния труд и автореферата, ако придобиването на научната степен изисква такива или резюме на български език на електронен и хартиен носител;

3. други документи, които според съответния заявител имат отношение към исканото признаване на научната степен (ако притежава такива);

4. документ, удостоверяващ промяната в имената на заявителя, ако е налице такава;

5. подписан формуляр от съответното лице за съгласие за обработване от висшето училище на личните му данни във връзка с признаването на придобитата научна степен в чуждестранната образователна или научна институция (Приложение №);

6. документ за платена административна такса за признаване на придобитата степен на висше образование в чуждестранната образователна или научна институция.

Буква В. За признаване на периоди на обучение:

1. оригинал и копие на академична справка или на друг аналогичен документ, издаден от чуждестранното висше училище или научна организация, съдържащ информация за хорариума, придобитите кредити и оценките по отделните дисциплини;

2. учебни програми по изучаваните дисциплини;

3. документ, удостоверяващ промяната в имената на заявителя, ако е налице такава;

4. декларация за истинността на данните в представените документи от заявителя по приложения образец (Приложение № 4);

5. други документи, които според заявителя имат отношение към исканото признаване на завършени периоди на обучение в чуждестранно висше училище или научна организация;

6. подписан формуляр от съответното лице за съгласие за обработване на личните му данни от висшето училище във връзка с признаването на завършени периоди на обучение в чуждестранното висше училище или научна организация (Приложение №).

(2) Документите по ал. 1, буква А, т.1 и 2, буква Б, т.1 и буква В, т.1, с изключение на европейското дипломно приложение, се легализират, превеждат и заверяват в съответствие с разпоредбите на международните договори на Република България с държавата, в която са издадени, а при липса на такива разпоредби – по общия ред за легализациите, преводите и заверките на документи и други книжа и в съответствие с чл. 8, ал. 3 от Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища. Документът, удостоверяващ промяната в имената на заявителя по ал. 1, буква А, т.3, съответно буква Б, т.4 и буква В, т.3, представен на чужд език, трябва да бъде придружен с превод на български език.

(3) Заявленията и приложенията към тях документи се подават както следва:

1. от кандидатите за обучение в ОКС „бакалавър“ и „магистър“ –

в дирекция „Учебна дейност” към висшето училище;

2. от кандидатите за обучение в ОНС „доктор” или като кандидат-докторанти за обучение в тази степен – в Центъра за научни изследвания и докторантско обучение към висшето училище.

(4) При подаване на заявлението лично заявителят представя документ за самоличност за сверяване на данните. В случаите, когато заявлението се подава от упълномощено лице, то представя пълномощно от заявителя. При подаване на документите по електронен път към заявлението се прилагат сканирани копия на изискваните се документи, подписани с електронен подпис.

(5) Оригиналите на документите се връщат на заявителя или на упълномощеното от него лице след сверяването им със съответните копия от служител във висшето училище.

Глава втора

ЕКСПЕРТНА КОМИСИЯ И ПРИЗНАВАНЕ

Чл. 7. Процедурата по признаване включва:

1. проверка на статута на чуждестранното висше училище или научна организация, издала документите;
2. проверка на автентичността на документите;
3. проверка за наличие на основание за недопускане до оценяване за съответствие с държавните изисквания за придобиване на висше образование в Република България;
4. вземане на решение за признаване, за отказ или за прекратяване на процедурата.

Чл. 8. Признаването на висше образование, придобито в чуждестранно висше училище или научна организация, се осъществява със заповед на Ректора или на упълномощен от него заместник-ректор на висшето училище.

Чл. 9. Ректорът се подпомага от Комисия по признаване на висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни образователни институции, чиито численост и състав се определят със заповед на Ректора.

Чл. 10. Работата на Комисията включва:

1. проверка на статута на чуждестранната образователна или научна институция, издала дипломата, съответно академичната справка;
2. разглежда и анализира представената диплома и другите документи, свързани с нея;
3. извършва експертна оценка за съответствието на данните в представените документи с държавните изисквания за придобиване на висше образование в Република България;
4. отправя искане за допълнителна информация и/или документи към лицето, подало заявлението за признаване, което следва да ги представи в срок, определен от Комисията, но не по-дълъг от един месец, считано от датата на съобщаването;

5. отправя запитвания за допълнителна информация, проверка на статута, автентичността и верността на дипломата или към чуждестранното висше училище или научна организация, или към НАЦИД.
6. изготвя протокол с предложение до Ректора за издаване на заповед за признаване на ОКС на висше образование с професионална квалификация, когато тя е посочена в дипломата или за отказ от признаване, в който може да бъде включена препоръка за възможните мерки, които лицето да предприеме, за да получи признаване на по-късен етап, включително полагане на допълнителни изпити.

Чл. 11. (1) При оценяване на съответствието се отчитат следните показатели:

1. начин на приемане на студентите;
2. продължителност на обучението;
3. общ хорариум на изучаваните учебни дисциплини и придобити кредити;
4. съотношение на учебните дисциплини и на техните хорариуми, които осигуряват фундаменталната, специалната и специализиращата подготовка;
5. съотношение на учебните дисциплини и на техните хорариуми, които осигуряват теоретичната и практическата подготовка;
6. резултатите от обучението като съвкупност от придобитите знания, умения и компетентности през периода на обучение;
7. начин на дипломиране.

(2) Не се допуска до разглеждане за установяване на съответствие с държавните изисквания за придобиване на висше образование в Република България:

1. представен за признаване документ, който не е диплома или друг аналогичен документ за висше образование или научна степен, съответно академична справка или друг аналогичен документ за период на обучение и не е издаден от чуждестранното висше училище или научна институция, призната от компетентен държавен орган за част от системата на светското висше образование на съответната държава;
2. е представена диплома, издадена от чуждестранното висше училище или научна институция, призната от компетентен държавен орган на съответната държава по местонахождение на чуждестранната образователна или научна институция за част от системата и на светско висше образование и научноизследователска дейност, получена в резултат на обучение, проведено в структури на територията на друга държава, които не са открити и не функционират в съответствие с нейното законодателство в областта на висшето образование и научноизследователска дейност;
3. представен за признаване документ, когато се установят съществени различия между данните от документа и държавните изисквания за придобиване на ОНС „доктор“ в Република България;
4. представен за признаване документ, който е издаден от чуждестранното висше училище или научна институция, призната от компетентен държавен орган за част от системата на висшето образование и научноизследователската

дейност в съответната държава, но е присъден без защита на дисертационен труд, в случай че присъждането на научната степен изисква такъв, или не съответства на ОНС „доктор“;

5. представен документ, удостоверяващ степен, за който след извършване на проверка се установи, че не е издаден от чуждестранното висше училище или научна институция;

6. документ, отхвърлен при проверката относно статута на чуждестранно висше училище или научна институция и автентичността на издадената диплома.

Чл. 12. (1) Комисията приема решение с обикновено мнозинство от присъстващите нейни членове на съответното заседание.

(2) Заседанията на Комисията се провеждат, ако на тях присъстват най-малко 2/3 от нейния състав.

(3) За заседанията на Комисията се изготвят протоколи, които се подписват от нейния председател и секретар.

(4) Протоколите от заседанията на Комисията се съхраняват в дирекция „Учебна дейност“ на висшето училище.

Чл. 13. (1) Предложението за признаване се извършва в съответствие с придобитата степен, удостоверена с представените документите.

(2) Когато в документите не е посочена придобитата степен, Комисията решава на коя степен съответства придобитото висше образование съгласно българското законодателство.

Чл. 14. (1) Ректорът отказва признаване на придобито висше образование на съответната степен в чуждестранно висше училище или научна институция, когато има съществени различия между данните от представените документи и държавните изисквания за придобиване на висше образование на съответната степен в Република България, както и в случаите на чл. 11, ал. 2 от този Правилник.

(2) Отказът по ал. 1 се мотивира писмено, като в него може да се включи препоръка за възможните мерки, които трябва да предприеме съответният заявител, за да получи признаване на придобитото висше образование на съответната степен в чуждестранно висше училище или научна организация на по-късен етап, включително и полагане на допълнителни изпити.

(3) Отказът на ректора по ал. 1 може да се оспори от заявителя по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 15. Копие от заповедта на Ректора се прилага към документите на заявителя за признаване на висшето му образование на съответната степен.

Чл. 16. (1) Процедурата по признаване на придобито висше образование на съответната степен в чуждестранно висше училище или научна организация се прекратява със заповед на Ректора или на упълномощен от него заместник-ректор на висшето училище:

1. по писмено искане на заявителя или на упълномощеното от него лице;

2. при непредставяне от заявителя на всички документи, както и на изискваната допълнителна информация и документи в определения от Комисията срок.

(2) При прекратяване на процедурата Ректорът или упълномощен от него заместник-ректор на висшето училище уведомява за това писмено съответния заявител или упълномощеното от него лице.

Чл. 17. В 30-дневен срок от дата на заповедта на Ректора за признаване на завършено висше образование на съответната степен в чуждестранно висше училище или научна организация на кандидати за обучение във висшето училище, лице, определено от ректора изпраща в НАЦИД информация на електронен носител и хартиен по образец, утвърден от изпълнителния директор на центъра.

Глава трета

ПРИЗНАВАНЕ НА ЗАВЪРШЕНИ ПЕРИОДИ НА ОБУЧЕНИЕ В ЧУЖДЕСТРАННИ ВИСШИ УЧИЛИЩА

Чл. 18. (1) Признаването на завършени периоди на обучение в чуждестранно висше училище или научна организация е установяване на съответствието на част от програма за висше образование, която е била оценена и документирана от чуждестранна образователна институция, с изискванията на учебните планове на съответните специалности във висшето училище.

(2) Разпоредбите на тази глава се прилагат и по отношение на признаването на периоди на обучение, преддипломни стажове, учебно-преподавателски и други дейности, осъществени от студенти и докторанти във висшето училище в чуждестранни образователни институции при участието им в академичен обмен по различни европейски и други образователни програми.

Чл. 19. (1) Лицата, които желаят признаване на завършени периоди на обучение в чуждестранно висше училище или научна организация, подават лично или чрез упълномощени от тях лица писмено заявление до Ректора на висшето училище по приложения образец (Приложение № 3), към което прилагат документите по чл.6, буква В.

(2) При подаване на документите по електронен път се прилагат разпоредбите на чл. 6, ал. 4 от този Правилник.

Чл. 20. Процедурата по признаване на завършени периоди на обучение в чуждестранни образователни институции се осъществява от Комисията по чл. 9 от този Правилник.

Чл. 21. Не се допуска до оценяване на съответствието с изискванията на учебните планове на съответните специалности във висшето училище, когато:

1. е представен документ, който не е академична справка или друг аналогичен документ;

2. е представена академична справка или друг аналогичен документ от чуждестранно висше училище или научна организация, призната от компетентен държавен орган на съответната държава по местонахождението ѝ за част от нейната система на светско висше образование или научноизследователска дейност, но обучението е проведено в структури на територията на друга държава, които не са открити и не функционират в съответствие с нейното законодателство;

3. след проверката е установено, че академичната справка или друг аналогичен документ не е издаден от чуждестранното висше училище или научна организация, призната от компетентен държавен орган по местонахождението ѝ за част от системата на светското висше образование на съответната държава

Чл. 22. (1) Комисията взема решение за признаване на завършени периоди на обучение в чуждестранно висше училище или научна организация при:

1. доказана легитимност на чуждестранното висше училище или научна организация и на издадените от нея академични справки или други аналогични документи;

2. еднакво или близко наименование на специалността и дисциплините, изучавани в чуждестранното висше училище или научна организация, с тези по учебния план на същата или на сродна специалност във висшето училище, за която се иска признаване на периоди на обучение;

3. най-малко 80 на сто покритие на хорариума по изучаваните учебни дисциплини през периодите, за които се иска признаване, с този по учебния план на същата или на сродна специалност във висшето училище. При различия в наименованията на учебните дисциплини в учебните планове се търси сходство в образователното съдържание на отделните дисциплини, по които се иска признаване на завършени периоди на обучение в съответното чуждестранно висше училище.

(2) При констатирано несъответствие на данните в академичната справка или в друг аналогичен документ с изискванията на ал. 1, т. 3, Комисията може да определи допълнителни часове за аудиторна и извънаудиторна заетост на заявителя по съответната дисциплина, за да получи признаване на завършените периоди на обучение в чуждестранната образователна институция, включително полагане на допълнителни изпити.

Чл. 23. (1) Ректорът или упълномощен от него заместник-ректор на висшето училище издава заповед за записване на студента за обучение във висшето училище в съответната специалност и курс в зависимост от признатите завършени периоди на обучение в чуждестранно висше училище или научна организация.

(2) Признатите от Комисията оценки на студенти във висшето училище се нанасят в главните книги от ръководителите на катедрите във висшето училище за специалностите, за които отговарят съответните катедри.

(3) Ректорът или упълномощен от него заместник-ректор на висшето училище отказва признаване на завършени периоди на обучение в чуждестранно висше училище или научна организация в случаите на чл. 21 от този Правилник.

(4) Отказът се мотивира писмено, като в него може да се включи

препоръка за възможните мерки, които трябва да предприеме съответният заявител, за да получи признаване на придобитото висше образование на съответната степен в чуждестранно висше училище или научна организация на по-късен етап, включително и полагане на допълнителни изпити.

(5) Отказът може да се оспори от заявителя по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 24. (1) Процедурата по признаване на завършени периоди на обучение в чуждестранно висше училище или научна организация се прекратява по писмено искане на заявителя или на упълномощеното от него лице.

(2) При прекратяване на процедурата Ректорът или упълномощен от него заместник-ректор на висшето училище уведомява за това писмено съответния заявител или упълномощеното от него лице.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Правилникът е разработен на основата на Закона за висшето образование и Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобитото висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища.

§ 2. Този Правилник отменя Правилник за условията и реда за признаване на придобитото висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища от Висшето училище по застраховане и финанси, приет на заседание на АС с протокол № 5 от 26.07.2012г.

§ 3. Размерът на административните такси се определя от президента на висшето училище.

Правилникът е приет на заседание на Академичния съвет с Протокол № 3 от 04.04.2022 г.